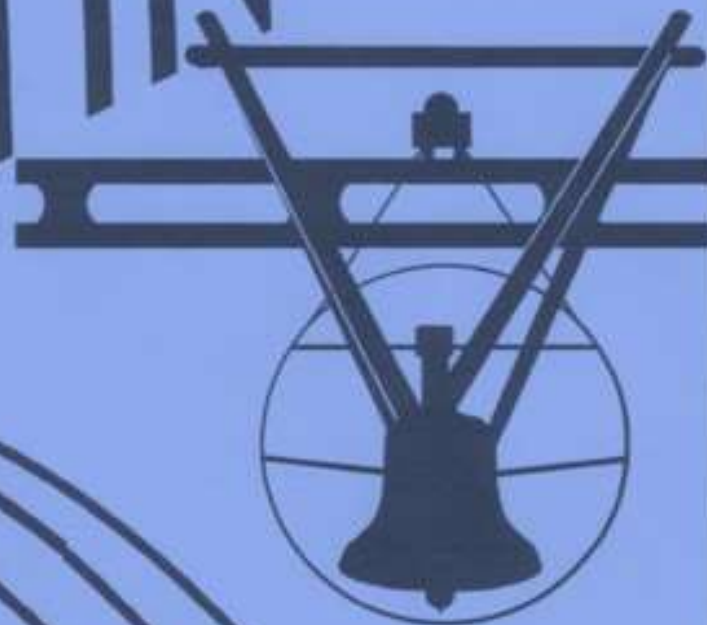

BULLETTIN

De Regenboog

Jaargang 47 nr. 8
dec. 2020 - jan 2021

van de samenwerkende kerken in de Merenwijk
Leiden

Inhoudsopgave

<i>Visie</i>	1
<i>Redactioneel</i>	1
<i>Kerstgedicht</i>	2
<i>Normaal</i>	3
<i>Licht</i>	3
<i>Medeleven</i>	4
<i>Wekelijkse bloemengroet</i>	4
<i>Kerstvieringen</i>	4
<i>Kinderkerstfeest 2020</i>	5
<i>In Memoriam Jaap van Wijck</i>	5
<i>De AKM en onze penningen</i>	5
<i>Actie Kerkbalans in coronatijd</i>	6
<i>Afscheid bestuurders geloofsgemeenschap</i>	7
<i>Het bestuur van onze geloofsgemeenschap</i>	9
<i>Graag stel ik mijzelf even aan u voor!</i>	11
<i>De Regenboog en coronatijd</i>	11
<i>In de kerktuin</i>	14
<i>Elke zondag een engel meer!</i>	14
<i>Beter een goede buur</i>	14
<i>Adventsactie 2020</i>	15
<i>Diaconale info vanuit De Bakkerij</i>	16
<i>Terugblik op ons werk in Nicaragua 2020</i>	18
<i>Afwijking</i>	19
<i>Samen thuis Kinderkerst kijken</i>	20
<i>Vieringen</i>	21

Visie

De Regenboog is een oecumenische geloofsgemeenschap voor denkers en doeners, voor iedereen die inspiratie en verbinding zoekt.

Vanuit verschillende tradities delen en vieren wij de liefde van Christus, zo kleurrijk als de regenboog.

In De Regenboog ben je welkom met je eigen verhaal en achtergrond.

In de voetsporen van Jezus willen wij verantwoordelijk leven met oog voor elkaar, mensen in de buurt en de wereld om ons heen.

Redactioneel

1 Dit laatste nummer van jaargang 47 van het
1 Bulletin wordt traditiegetrouw geopend door de
2 voorzitter van de AKM. Na een kerstgedachte
3 van pastor Willy Hoogendoorn en informatie over
3 de kerstvieringen, die u dit jaar alleen online kunt
4 volgen, is er informatie over de financiën en de
4 Actie Kerkbalans.

5 In november is Jaap van Wijck sr. overleden. Ds.
5 Mirjam Buitenwerf schreef zijn in memoriam.
5 Dit jaar verlaten diverse mensen een
6 bestuursorgaan van de Regenboog. Op verzoek
6 van de redactie hebben zij iets over hun
7 ervaringen in AKM, Vicariaat en/of
9 Wijkkerkenraad op papier gezet. Peterhans van
11 den Broek gaat vervolgens in op de nieuwe
11 bestuursstructuur die komend jaar ingang moet
14 vinden.

14 Tijdens de viering van zondag 21 november hebt
15 u, of online, of in levende lijve, kennis kunnen
16 maken met Ruth Schreuders, de geestelijk
18 verzorger van Overrhyn. In dit Bulletin kunt u
19 meer over haar te weten komen. Het zal u vast
20 niet ontgaan zijn, dat Jan Vis zich de afgelopen
21 negen maanden met hart en ziel heeft ingezet
voor de Regenboog. Over wat zijn taak als
coronacoördinator allemaal inhield en nog steeds
inhoudt, schreef hij een zeer lezenswaardig
artikel.

Na artikelen over de kerktuin, adventsprojecten
en goede burens, sluit Frank Ressler dit Bulletin
af met zijn column.

Vanwege alle onduidelijkheden die de
coronacrisis met zich meebrengt, heeft de
redactie besloten in 2021 niet acht maar vijf
Bulletins uit te brengen. Daarvan zullen er 3 voor,
en twee na de zomer verschijnen.

De redactie wenst u gezegende dan wel zalige
kerstdagen toe.

Kerstgedicht

*Maria moest van twee mannen tegelijk bevallen.
De een timmerde kasten, de ander maakte heelallen.
Maar wat de boze wereld ook zei,
Het kind dat ze baarde, was van allebei.*

Wie denkt dat dit versje geschreven is door een spottende grapjas heeft het mis. De bekende Multatuli (1820-1887) schreef het en laat ons meteen weten hoe moeilijk Lukas, de schrijver van het kerstverhaal het Maria heeft gemaakt. Ze raakt ongewenst zwanger en dat was in die tijd een schande (de boze buitenwereld kon weer aan de roddel).

Het meisje met kerstmuts en mama winkelend met mondkapje, begreep het vorige week precies: kijkend naar haar kleine broertje in de kinderwagen zei ze: "Mamma, Paultje is toch net als het kindje Jezus van God? "En.." – ze wachtte even- "ook van pappa en jou?" De glimlach van haar moeder las ik door haar mondkapje heen. Het sprak boekdelen. Multatuli zegt hetzelfde: de timmerman en de heelallenbouwer zijn voor gelovige ouders allebei vader. Of- voor wie God niet alleen als man ziet-: vader en moeder. Dat betekent voor ieder kind een toekomst van geborgenheid naar vrijheid. Hoe onzeker het op dit moment op deze aarde ook is. Miljoenen kinderen krijgen die kans niet. Goddank zijn er veel mensen (hulp- ouders die een hulp- god zijn) die zich voor hen inzetten. Zij zijn in deze bittere glittermaand echt van goud en zij verdienen het mooiste kerstlied.

Ronald da Costa

Normaal

Wat is normaal, wanneer vind je iets normaal? Wat doe je als je normaal doet? Is het normaal om met Kerstmis een boom met versiering neer te zetten, samen gezellig te eten, bij elkaar op bezoek te gaan, naar de kerk te gaan?

Wat wij normaal vinden

is maar zeer betrekkelijk. Ooit als oppas rond de kerst in een joods gezin, zette ik een kleine kerstboom neer. Dat was daar niet normaal en het werd niet gewaardeerd. Samen gezellig eten? Mijn lieve schoonmoeder vond het heerlijk om Kerstmis intens alleen te beleven. Kerstdiners schijnen vaak tot stress en spanning te leiden.

En na enige tijd worden niet-normale dingen normaal: cadeaus met Kerstmis, mondkapjes in winkels en het OV, een tijd samenwonen voor je trouwt, met 67 met pensioen, naar een kerstfilm kijken in plaats van naar de kerk..! Andere dingen worden nooit normaal: geweld, pesten, oneerlijk of onaardig zijn, ...

En dan nu met de coronapandemie: wat is nog normaal? We kennen de voorbeelden en deze tijd is voor veel mensen een tijd van "niet normaal" en uitkijken naar normaal.

En toch:

Ik hoorde van een 50 jarige bruiloft waar de bekenden als verrassing met hun auto naar het gouden bruidspaar waren gekomen en in de vorm van een drive-through lieve berichten en cadeaus hadden achtergelaten. Bij een ander jubilerend echtpaar hadden de burens proostend met champagne op de stoep gestaan. En weet u wat nu zo wonderlijk was? Beide stellen zeiden achteraf dat het spontane feest veel leuker bleek te zijn geweest dan de voorgenomen receptie en diner. Ze waren met al die spontaniteit blij verrast. Is de conclusie dan: normaal kan ook wel erg voorspelbaar en saai worden?

Wat is normaal? Normaal is wat de norm is. Dat waar je op kunt vertrouwen, wat je zekerheid geeft. Zo moet je erop kunnen vertrouwen dat de belastingdienst je eerlijk en als mensen gelijk behandelt, dat ook andere verkeersdeelnemers bij rood licht stoppen, dat je een fraudevrij examen kunt doen, dat de stembusuitslag gerespecteerd wordt en zo veel meer. Als er geen 'normaal' meer zou zijn, dan werd het leven gevaarlijk en vermoeiend. Wij leven in een land waar je normaal kunt leven, met groot vertrouwen in elkaar. Daar

ben ik van overtuigd. Dit is mijns inziens een land waarin het normaal is dat er een integere overheid is. Daar mag je op vertrouwen. En ook: dat als het mis gaat (en u weet dat het hier ook gebeurt), dat er eerlijk gezocht wordt naar de oorzaak van die fouten. Ook daar mag je op vertrouwen.

De Regenboog moest met al die niet-normale zaken omgaan. En wat zagen we: we vonden nieuwe vormen uit, een klein koor, een viering met 30 mensen, digitale en later gestreamde zondagse diensten. En we overlegden soms via onze schermen thuis. Het was niet alleen afzien, het was ook spannend en interessant. Er kwamen nieuwe vormen voor onze grote routine en kleine wonderen van vernuft bleken mogelijk te zijn.

We zijn op weg naar Kerstmis. Ik zag de adventskrans al in de Regenboog. Kleine koren zijn begonnen te oefenen voor de digitale kerstdienst die in plaats komt van de normale kerstviering.

Ik wens u toe, dat het leven weer gauw normaal wordt, maar liever niet al te normaal en voorspelbaar, met weer veel ontmoetingen, maar op zijn tijd met iets onvoorspelbaars en verrassends, opdat we wakker en creatief blijven!

Ik wens u verder een mooie - deze keer digitale - kerstviering en geïnspireerde kerstdagen toe.

Truus de Haan, voorzitter AKM

Licht

Het begint weer donker te worden om ons heen, nog even en dan breekt de kortste dag van het jaar weer aan én de winter. Geen jaargetijde waar ik nu echt naar uitkijk, zeker nu

niet. Nu het ook op een andere manier donker lijkt te blijven om ons heen. Even licht en lucht in de zomer.... Maar misschien was dat te veel van het goede.... In ieder geval moeten we nu weer op onze tellen passen en lijkt er weinig tot niks veranderd.

Aan de herfst zelf heb ik geen hekel. De bomen die zo mooi verkleuren en dan overal paddenstoelen totdat die door een dik bladerdek worden bedekt. Nee, de vogels horen we niet meer zo uitbundig in de ochtend

zingen en ook de roodborstjes die tot de vroege vogels horen hebben hun liedje verwisseld voor een zacht, maar doordringend tikgeluidje. Wat ze zeer herkenbaar en tussen de kale takken ook zeer zichtbaar maakt. Iets wat ze niet zo waarderen, weet ik. Zodra ze zich bekeken weten wordt er een spiedend oogje op de toeschouwer geworpen, zwijgen ze abrupt om dan ijlings een goed heenkomen te zoeken waar ze voorlopig onzichtbaar zijn. En ook de spreeuwen met hun prachtige balletten in de lucht. Ik kan het niet anders noemen en dan hoor je ze onderling kwetteren alsof ze zelf ook genieten van die draaien en duiken die ze in de lucht maken met zijn allen. Dat zijn een paar van de prettige dingen van het najaar en het maakt veel goed. De herfst hoort erbij en daarna beginnen we weer opnieuw.

We beginnen straks ook weer opnieuw met het kerkelijk jaar, al moeten we eerst nog door het donker heen; Kerstmis komt. En in het voorjaar, wie weet... misschien weer Pasen gewoon samen bij elkaar. Maar deze rare, donkere tijd heeft ons ook lichtpuntjes gebracht. We begonnen met digitale vieringen en dat riep een creativiteit wakker waar we niet van hadden kunnen dromen. Dat zijn dingen die we niet meer loslaten. We merkten dat mensen de vieringen waardeerden, zo toch nog het gevoel hadden om verbonden te zijn met de Regenboog en met elkaar. En dat willen we zeker vasthouden.

Kerstmis zal anders zijn dan andere jaren, maar we gaan proberen er iets moois van te maken voor elkaar en met elkaar. Hoe dan ook, al is het digitaal, Kerstmis zal ook dit jaar het licht brengen dat niet doven kan met het Kind voor ons geboren. "Het volk dat in duisternis loopt, ziet een groot licht. Die wonen in een land van diepe duisternis licht straalt over hen!" (Jes. 9:1). Het Kind gaat met ons mee. Wat er ook gebeuren zal. Het laat ons niet los, niet in de steek!

Zalig Kerstmis, Gezegende kerstdagen

Willy Hoogendoorn

Medeleven

Als u mensen kent, die eenzaam zijn, ziek, of om een andere reden misschien bezoek op prijs zouden stellen, wilt u dat dan doorgeven aan één van de pastores of aan het pastorale meldpunt.

Dank u.

Wekelijkse bloemengroet

De bloemen in de kerkzaal zijn na de dienst bestemd voor een ieder die daarvoor in aanmerking komt, als blijk van belangstelling van onze geloofsgemeenschap.

Indien u ons op daarvoor in aanmerking komende mensen wilt attenderen kunt u hun naam & adres / verpleegadres opgeven bij:

Maja van Spaandonk, telefoon: 521 43 59
E-mail: maja.v.spaandonk@live.nl

Kerstvieringen

We zitten in een vreemd jaar en niets lijkt sinds maart nog te gaan zoals we dat gewend zijn. En dat gaat nog even zo door, zo vermoeden we. Er mogen maar 30

mensen in een viering. Voor Kerstmis dus ook. Tot nu toe is het elke zondag zo, dat wie zich als eerste aanmeldt, welkom is in de kerk, de anderen hebben het nakijken en moeten het dan maar via computer of televisie zien. Met Kerstmis willen we voorkomen, dat - zeg maar - alleen de happy few bij de vieringen kan zijn. We hebben daarom besloten om de kerstvieringen alleen digitaal te maken. Daar kunnen dan ook een wat groter aantal koorleden bij aanwezig zijn. We gaan echter niet twee keer een bijna gelijke kerstdienst maken. We maken naar Engels voorbeeld één dienst van lezingen en liederen, veel lezingen en heel veel liederen; plus een gewone kerstviering met opnieuw veel liederen. Zo met de nodige afwisseling hopen wij u een paar mooie, digitale kerstvieringen te kunnen aanbieden. Zodat we toch met elkaar Kerstmis kunnen vieren al is dat dan via het internet.

Wij wensen u Gezegende Kerstdagen, Zalig Kerstmis!

Mirjam Buitenwerf, Willy Hoogendoorn

Kinderkerstfeest 2020

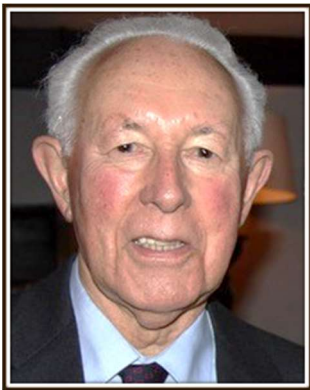

We vinden het ontzettend jammer, maar ook ons kinderkerstfeest zullen we dit jaar niet in de Regenboog

kunnen vieren. Daarom gaan we ons best doen om er online een mooi feest van te maken, zodat de kinderen dat thuis met hun ouders en/of grootouders kunnen bekijken. Er is inmiddels al een muziekgroepje begonnen met oefenen, en de opnames starten binnenkort. Verder zullen we een aantal engelen vragen om het licht van het kerstkind dit jaar naar de kinderen en de mensen in de Merenwijk toe te brengen. Het resultaat kunnen jullie bekijken op kerstavond 24 december, via ons kanaal op YouTube, 'Oecumene Merenwijk'. Houd de digitale nieuwsbrief in de gaten voor meer informatie.

Ds. Mirjam Buitenwerf

In Memoriam Jaap van Wijck

Op 4 november jl. overleed Jaap van Wijck, 92 jaar. Jaap groeide op in Den Haag, als jongste zoon. Hij verloor op jonge leeftijd zijn vader, maar bewaarde toch ook goede herinneringen aan zijn jeugd.

Jaap was een vrolijke en vriendelijke man, die ondanks tegenslagen altijd de zegeningen in zijn leven telde. Na zijn dienstitijd in Indonesië trouwde hij in 1952 met Inie Vree. Samen kregen ze vier kinderen. Jaap werkte als hoofd arbeidsvoorwaarden voor de BPM (later Shell). Jaap en Inie woonden vanwege het werk van Jaap een flink aantal jaren op Curaçao, samen met hun kinderen. Later, toen ze weer in Nederland woonden, was het overlijden van dochter Jacqueline een groot verdriet voor de familie, maar ze vonden de kracht om verder te gaan.

De laatste maanden van Jaaps leven waren moeilijk, omdat hij ernstig ziek werd. Toch

genoot hij tot op het laatst van de ontmoetingen met familie, en van de tochtjes die ze samen nog maakten. De dankdienst voor zijn leven vond plaats op zijn verjaardag, 9 november, in de Regenboog. De kinderen en kleinkinderen deelden mooie en liefdevolle herinneringen aan hun vader en grootvader. We lazen uit de brief van Paulus aan de Galaten, het gedeelte waarin staat 'dien elkaar in liefde'. Die woorden kenmerkten het leven van Jaap. Zijn liefde voor Inie en de kinderen, voor de familie, zijn trouw aan hen, in goede en in moeilijke tijden, vormden de basis van een mooi en gelukkig leven samen. Op de begraafplaats van het Groene kerkje in Oegstgeest namen we afscheid van Jaap.

Ds. Mirjam Buitenwerf

De AKM en onze Penningen

In crisistijd beginnen over koffiegelden? Wat betekent het dat we geen koffie met elkaar mogen drinken? Even gezellig bijkletsen in de kerk onder het genot van de koffie! Het wordt erg gemist!

Ik lees in mijn AKM instructies dat het de tijd is om op te roepen voor het betalen van de koffie- en theegelden voor het komende jaar, zodat u er niet meer aan hoeft te denken. Helaas is het koffie drinken na de viering nog niet mogelijk. Het is nog steeds behelpen met alle coronaregels. De AKM vergadert nu ook weer vanachter de computer thuis. We zetten dan onze eigen koffie, of zien een liefhebbende partner door het beeld schuiven die de koffie aangeeft. Laten we maar hopen op een goedwerkend vaccin in het komende jaar, zodat we weer volop koffie met elkaar kunnen drinken!

De oktobercollectes zijn vermeld in het onderstaande schema. Wat opvalt is de grote opbrengst voor de collecte op 11 oktober. Er gaat € 154,41 overgemaakt worden naar de Bakkerij voor het avondmaalsproject en dit keer is dat het GIL (Gezondheidszorg Illegalen Leiden). Stichting GIL bestaat 25 jaar en is opgericht door enkele huisartsen uit Leiden om de gezondheidszorg voor mensen zonder

een verblijfsvergunning toegankelijk te maken en te houden. Een mooi doel omdat mensen zonder verblijfsvergunning zich niet kunnen verzekeren voor medische kosten, maar deze soms wel hebben. Alleen de behandelingen uit het basispakket worden (deels) vergoed door de overheid. Stichting GIL is een mooie aanvulling met hun expertise en geldelijke steun.

Ook kan ik melden dat de totale opbrengst voor de oktober collectes 70 euro hoger is dan vorig jaar. Het is zeer verheugend dat er giften gegeven worden op de bankrekening van de

AKM en via de GIVT app. Het deel dat via de GIVT app binnenkomt is niet zo groot. In totaal is er vanaf 14 juni 271 euro voor de geloofsgemeenschap gegeven en 130 euro voor bestemmingen buiten de Regenboog. De bankrekening van de AKM wordt ook gebruikt en ik doe mijn best om alle donaties bij de goede doelen te zetten. Hartelijk dank aan alle gevers! Het is zo fijn dat onze doelen gewoon hun giften krijgen via onze collectes! Laten we hopen op een snelle hervatting van het koffie drinken in de Regenboog!

Datum viering	Erste collecte: voor geloofsgemeenschap	Tweede collecte: voor bestemmingen buiten de Regenboog	
	Euro	Bestemming	Euro
6 september	162	RK Vicariaat	90
13 september	162	PKN Jeugdwerk/Kliederkerk	108
20 september	162	Diaconie/De Bakkerij	122 *
27 september	162	PKN Kerk en Israël	132
4 oktober	117	RK Wereldmissie dag van de kinderen	112
11 oktober	117	Diaconie/De Bakkerij GIL	154
18 oktober	117	RK Missiezondag	73
25 oktober	117	Diaconie/De Bakkerij	97

De inkomsten per maand voor de geloofsgemeenschap zijn verdeeld over de zondagen omdat op de ING rekening de giften niet per week zijn uitgesplitst.

PGL= Protestantse Gemeente Leiden. PKN= Protestantse Kerk Nederland. GIL= Gezondheidszorg Illegalen Leiden, het avondmaalsproject van de PGL.

*Correctie: de opbrengst voor de Diaconie/De Bakkerij was in september hoger dan vermeld in het vorige Bulletin.

Willy Menken, Penningmeester AKM

Samen kerkzijn in deze tijd, Actie Kerkbalans in coronatijd

Het is bijzonder om te merken hoe we samen kerk kunnen zijn in deze tijd! Ondanks de beperkingen door corona blijft de geloofsgemeenschap een plek van betekenis voor velen, zowel online als fysiek binnen de gestelde richtlijnen. Een plek van inspirerende vieringen, waar we God ontmoeten, een kaarsje opsteken en waar we pastoraal en diaconaal omzien naar elkaar.

We zijn gewend dat we voor ons huishouden, ons abonnement op de krant of voor onze sportclub jaarlijks geld reserveren of maandelijks een vast bedrag betalen. Ook de

Kerk heeft financiële bijdragen nodig. De nieuwe manier van kerkzijn en omzien naar elkaar op anderhalve meter afstand brengen extra inzet en kosten met zich mee. Denk aan nieuwe digitale middelen en aan initiatieven voor mensen die in deze tijd een extra steuntje in de rug nodig hebben. De AKM en de vrijwilligers zetten zich daar met hart en ziel voor in.

En juist nu 'gewoon' collecteren, zoals tijdens de vieringen, niet mogelijk is, zijn de inkomsten voor de Kerk nog belangrijker.

Ook de uitvoering van de jaarlijkse Actie Kerkbalans gaat problemen opleveren. Er zijn signalen dat we er rekening mee moeten houden dat zich minder mensen als looper aan zullen melden. We zoeken naar andere vormen om het verspreiden en ophalen van de enveloppen veilig en binnen de coronamaatregelen te laten verlopen.

Maar we kijken ook naar alternatieven. De meest voor de hand liggende optie is meer

digitaal te werk gaan. Daarvoor moeten we beschikken over een e-mailadres van de mensen die aan Kerkbalans bijdragen. Als u niet zeker weet of wij over uw e-mailadres beschikken stuur dan alsnog een e-mail aan info@kcregenboog.nl onder vermelding van "Actiekerkbalans e-mail".

U doet toch ook mee met de Actie Kerkbalans? Zo houden we samen de geloofsgemeenschap financieel gezond. De periode voor de Actie Kerkbalans loopt van **16 januari tot en met 30 januari 2021**. Uw bijdrage is meer dan welkom. Mede door uw steun kunnen we een inspirerende plek zijn en blijven. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Werkgroep Actie Kerkbalans.

Afscheid bestuurders geloofsgemeenschap

De volgende bestuurders nemen afscheid in verband met het aflopen van hun zittingstermijnen: Ester Korbee-Hille, Harry Delemarre, Cecile Werner, Peterhans van den Broek, Ingrid Weitenberg en Joke Langeveld. De redactie bedankt hen hartelijk (ook voor hun vele bijdragen aan het Bulletin!) en heeft hun de volgende vragen gesteld:

- * In welk bestuur heb je gezeten?
  - * Wat zijn je mooiste ervaringen geweest?
  - * Hoe zie je de toekomst van de Regenboog?
- Hieronder vindt u enkele reacties.

Acht jaar ben ik als secretaris lid geweest van de AKM, en dezelfde periode ben ik lid geweest van de Wijkkerkenraad (WKR). Ik heb dit werk met veel plezier gedaan. In die 8 jaar is er veel veranderd in de besturen. Dat

komt deels door alle persoonswisselingen in de AKM en de WKR, en deels doordat de structuur binnen de Regenboog ook is veranderd, en blijft veranderen.

Er vonden veel wisselingen plaats, maar Harry Delemarre en Cecile Werner waren allebei de gehele periode dat ik in de AKM zat, mijn kompanen. In de WKR heb ik de gehele periode met Peterhans van den Broek en Joke Langeveld gezeten.

Wat ik leuk vond, was dat de werkwijze binnen de AKM en de WKR op bepaalde punten van elkaar verschilden. Zo werd bijvoorbeeld in de AKM elke opening en sluiting door een ander lid verzorgd. Hierdoor was dit heel divers. In de WKR heeft Peterhans altijd de opening en de sluiting van de vergadering verzorgd, meestal las hij bij de opening een stuk uit de Bijbel en bij de sluiting uit een ander boek, dat wel over hetzelfde thema ging. In de AKM was ik altijd verantwoordelijk voor de notulen, in de WKR rouleerde het verslaan van de vergaderingen.

Door mijn rol als secretaris van de AKM, heb ik veel mensen ontmoet en heb ik met veel mensen heel intensief samengewerkt. Ik ben een lange tijd uit de Regenboog geweest, en weer teruggekomen toen ik secretaris werd. Dat was vaak een hernieuwde kennismaking. Een andere mooie ervaring vond ik de invoering van het onderwerp: "De Kerk als veilige omgeving". Dat was een uitdaging. Seksueel misbruik binnen toen vooral de RKK was veel in het nieuws gekomen en de RKK wilde daar lessen uit leren. De bisdommen in Nederland gaven aan dat in de kerken een goede uitvoering moest komen van "De kerk als veilige omgeving". Dit hield in dat wij als AKM van alle vrijwilligers en professionals vroegen, om een gezamenlijk beleid te onderschrijven en daarvoor een stuk te tekenen en een Verklaring Omtrent Gedrag te overleggen. Dit heeft er toe geleid dat wij als AKM een avond hebben gehouden met vrijwilligers, waarin wij met elkaar dit beleid besproken hebben. Ook de tekst van de schriftelijke verklaring kwam aan de orde en de Verklaring omtrent Gedrag. Het was een avond die veel mensen aanging en waarover ook wel spanningen waren. Ik heb met bewondering en verwondering gezien de grote betrokkenheid van al die vrijwilligers, die er die avond bij waren en hebben meegedacht. Hier kijk ik met groot respect op terug. Hartelijk dank allemaal!

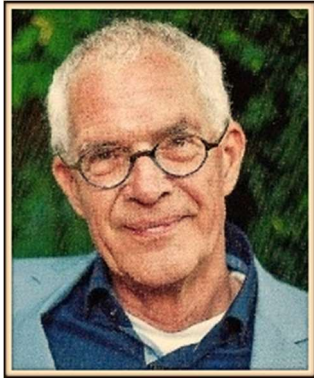
Tenslotte, de toekomst. Er is een grote trouw van de Regenbogers bij deze kerk. Een behoorlijk deel van de Regenbogers komt al 50 jaar naar de Regenboog, vanuit alle kerkelijke achtergronden, en gelukkig hebben ook later zich vele mensen bij de Regenboog gevoegd. En de kerk wordt door al deze mensen gedragen. Zij voelen zich verantwoordelijk voor het voortbestaan van deze unieke Oecumenische Geloofsgemeenschap. Ik ben ervan overtuigd dat de mensen zolang als zij de kracht hebben om door te gaan, hun steen zullen blijven bijdragen.

Ook heb ik gezien dat er steeds weer nieuwe initiatieven binnen de Geloofsgemeenschap zijn gekomen, omdat wij ons als Geloofsgemeenschap intern en extern telkens weer ontwikkelen. En dit zal verder blijven doorgaan. Met onze inspanningen en goede wil zal daar op de een of andere manier Gods Zegen op rusten.

Ester Korbee-van Hille

Inspiratie en Transpiratie

Het was volle bak toen ik acht jaar geleden de vergaderingen van de AKM binnenstapte. Namens het vicariaat mocht ik daar meepraten. Jan van Well had mij al eens gepolst of het niet iets voor mij was.

Maar ik kon het steeds afhouden met het argument van drukke werkzaamheden wat ook zo was. Nu was ik tegen mijn pensioen aan. Ik had geen reden meer om nee te zeggen. Je wilt je inzetten voor de oecumenische geloofsgemeenschap.

Het is een mooie ontwikkeling geweest om de bestuursstructuur te reorganiseren en wel zo dat er een directe betrokkenheid ontstaat. Nu staan we weer voor een verdere ontwikkeling met een kernteam waardoor een betere aansluiting ontstaat op wat zich aandient.

Het kost tijd en inzet maar ik heb ook grote betrokkenheid op elkaar en op de geloofsgemeenschap ondervonden. Veel inspiratie maar zeker ook transpiratie. Geloven is soms hard werken, denken en doen, maar je doet het met elkaar.

Erik Borgman zegt dat de kerk altijd veel gedoe geeft. En dat is ook zo. De weg is niet altijd duidelijk en de toekomst ongewis. God en kerk overleven dit wel en onze geloofsgemeenschap ook.

Harry Delemarre

Terugkijken en vooruitblikken

In 2007 ben ik in de Merenwijk komen wonen en mede dankzij de Regenboog ben ik mij in deze wijk thuis gaan voelen. Daarom wilde ik in 2012 graag lid worden van de AKM om op die manier een bijdrage te leveren aan onze

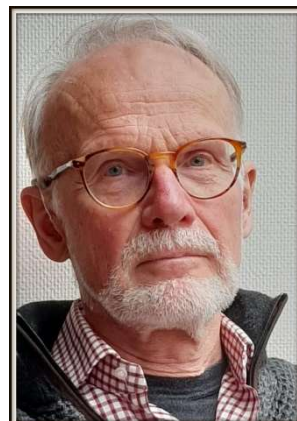

geloofsgemeenschap. Tegelijkertijd werd ik lid van het Vicariaat en dat blij ik voorlopig nog. Een belangrijk moment in de afgelopen periode was de visie in het

beleidsplan van 2014 waarin duidelijk gesteld werd dat wij ons ook naar buiten moeten richten: wat kunnen we in de wijk betekenen? Hieruit is het idee van de huiswerkbegeleiding in Op Eigen Wieken ontstaan. Totdat de corona zijn intrede deed, was het een behoorlijk succesvol project waar vrijwilligers van binnen en buiten de Regenboog zich inzetten voor de kinderen in onze wijk. Hopelijk kunnen we in het voorjaar de draad weer oppakken.

Mooie herinneringen heb ik aan de keren dat de power vaders van Op Eigen Wieken voor ons een maaltijd hebben verzorgd. Feestelijk was de uitvoering van de Missa Criolla in 2016 met veel bezoekers van buiten de Regenboog en het wijkfeest in 2019 was ook een groot succes. Met weemoed kijk ik terug op de kerstmarkt die onze diaconie werkgroep in 2007 heeft georganiseerd. Hoe zal het verder gaan met de Regenboog? We worden kleiner en grijzer, maar we zijn een warme gemeenschap met zorg en aandacht voor elkaar. Ik heb dat zelf mogen ervaren rond de ziekte van Suze, met wie het op dit moment heel goed gaat. De komende tijd wil ik nog buiten het bestuur actief blijven binnen de Regenboog: voor de diaconie, de huiswerkclub en voor het 50 jarig jubileum wil ik me graag inzetten en wie weet wat er verder nog op mijn pad komt!

Cecile Werner

Toen Inge Smidt mij in 2012 vroeg voorzitter van de wijkkerkenraad te worden was ik net met pensioen. Na allerlei bestuurlijke functies had ik daar eigenlijk geen trek in. Liever werd ik schuldhelpmaatje, iets praktisch. Ik zwichtte toch en werd voorzitter met

de gedachte te stoppen als het emeritaat van John Boon was geregeld. Maar van het één kwam het ander, zoals het stoppen van de wekelijkse Maaltijdvieringen, het beleidsplan Vitale Oecumene, bestuurlijke sores, het vertrek van Inge, 'Kijken met andere ogen' met Noortje Luning en de komst van Mirjam Buitenwerf. In de PgL schreef ik mee aan een beleidsplan, gaf het Vitaliseringsfonds drie jaar vorm, waarna het tijd was voor een volgend beleidsplan. In 2016 werd ik -wéér- voorzitter van de protestantse Diaconie. Dat was ik ook van 1986 tot 2001.

Na acht jaar wijkkerkenraad is daarvoor een nieuwe voorzitter, Swanette Jukema. Maar niet voor de Diaconie, zodat ik voorlopig in de wijkkerkenraad blijf als diaken, totdat de Diaconie ook een nieuwe voorzitter heeft. Het klinkt als besturen tegen wil en dank. Gelukkig levert het ook inspirerende hoogtepunten op zoals het project 'Kijken met andere ogen' en het beroepen van Mirjam. Inmiddels ben ik al een paar jaar schuldhelpmaatje, vrijwilliger bij De Goemoers en actief bij Een Goede Buur in Op Eigen Wieken.

Peterhans van den Broek

Op 1 december is het zover. Dan is de Regenboog eindelijk van mij verlost. Graag wil ik jullie allemaal bedanken voor het vertrouwen en support dat ik tijdens mijn bestuursperiodes mocht ervaren.

In 1984 begon ik als het 20^e rad aan de wagen van de AKM. Het was een volle wagen met allemaal verschillende raderen en het duurde even voordat ik in de gaten had hoe het werkte. De vergaderingen duurden soms tot middernacht. Ik was blij dat er een goede notuliste was.

Regelmatig kwamen er werkgroepen op bezoek bij de AKM. Zo leerde ik veel uithoeken van de Regenboog kennen. Ik vind dit een van de leukste aspecten van in een bestuur zitten, dat je met zoveel verschillende mensen, ideeën en culturen contact hebt en er dan samen moet zien uit te komen.

Hoogtepunten van de AKM waren voor mij de kloosterweekenden. Een etmaal met elkaar optrekken zonder dat er een agenda moest worden afgewerkt. Er was tijd om een probleem uit te diepen en een visie op te bouwen. Je leerde elkaar van een andere kant kennen. Het was gezellig, leerzaam en

verrijkend. Na zo'n weekend verliepen ook de vergaderingen weer soepeler.

Als katholiek lid van de AKM werd je geacht te eniger tijd zitting te nemen in het Vicariaatsbestuur. Het is een wat onzichtbare clubje, dat zo min mogelijk vergadert en vooral de penningmeester het werk laat doen. Mijn werk als secretaris bestond vooral uit handtekeningen zetten.

Ik ben drie keer op en neer gependeld van de AKM naar het vicariaat en vice versa. In die tijd heb ik onze geloofsgemeenschap zien groeien en bloeien, krimpen en ouder worden. Maar wat altijd is gebleven is het enthousiasme voor de oecumene, het zich open stellen voor elkaar, samen de schouders eronder zetten, in beweging blijven en zoeken naar nieuwe manieren om van betekenis te zijn voor elkaar, voor de kerken, voor de ons omringende wereld. Zelfbewust en vol vertrouwen dat God niet laat varen het werk dat zijn hand 50 jaar geleden begon. Lang zullen we leven!
Ingrid Weitenberg

Het bestuur van onze geloofsgemeenschap

Eind dit jaar nemen zes mensen afscheid als bestuurders van onze geloofsgemeenschap. Dat geeft de nodige kopzorgen want hoe vinden we zoveel vervangers om de AKM, het vicariaatsbestuur en de wijkkerkenraad te bemensen? Reden om weer eens na te denken of het besturen niet anders kan. Kunnen we de drie besturen niet meer samen laten werken, want veel zaken raken alle drie de besturen? Kunnen we de Stichting Beheer niet meer betrekken, want wat we met het gebouw doen gaat ons allen aan? Kunnen we het bestuur slagvaardiger maken, lerende van de ervaringen met het coronacrisisteam? Kunnen we dan ook met minder bestuurders toe? Het afgelopen half jaar is hierover nagedacht en overlegd. Het resultaat is een nieuw bestuursplan. Zo willen we het nu aanpakken, al lerend en flexibel aanpassend de komende tijd, als blijkt dat het beter kan. Als je probeert het plan te vatten in een schema, ziet het er ingewikkeld uit, maar dat valt mee (zie figuur). Centraal staat het grote omliggende vak. Dat is onze geloofsgemeenschap. Daarbuiten zien we de bestuurlijke relaties met de moederkerken. Het Bisdom Rotterdam en de Protestantse gemeente Leiden (PgL) waar we te maken hebben met de Algemene Kerkenraad, Het College van Kerkrentmeesters en het College

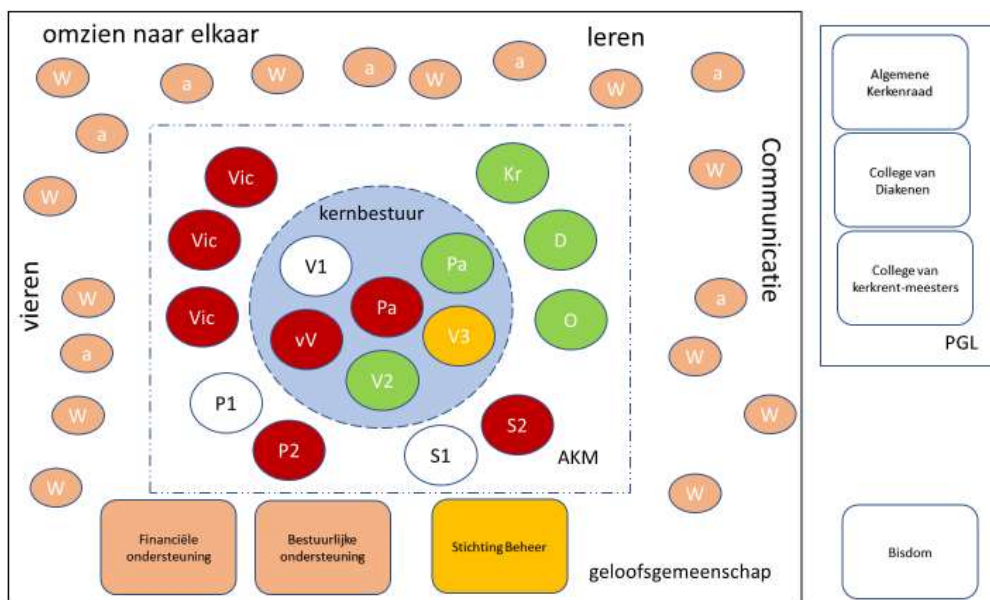
van Diakenen. Binnen het vak van de geloofsgemeenschap staat een gestippeld vierkant. Dit is de AKM, het bestuur van onze geloofsgemeenschap. De AKM wordt gevormd door de leden van het vicariaatsbestuur, de leden van de wijkkerkenraad en door een van deze besturen onafhankelijke voorzitter. Verder zijn de pastores en de voorzitter van de Stichting Beheer lid van de AKM. De AKM heeft een kern- of dagelijks bestuur bestaande uit de vier voorzitters en de twee pastores. Zij vergaderen maandelijks. De hele AKM vergadert viermaal per jaar. In elke vergadering van de AKM staat één van de vier werkerterreinen op de agenda: Vieren, Omzien naar elkaar, Leren en Communicatie. De AKM is er om te besturen. Wij allemaal als leden van de geloofsgemeenschap zijn uitvoerders zonder wie we niet zouden bestaan. Of we nu lid van een werkgroep (W) zijn, een activiteit (a) organiseren of zingen in een koor, wij maken samen De Regenboog. De AKM is er om dit bestuurlijk mogelijk te maken. De geloofsgemeenschap heeft praktische ondersteuning nodig. Denk daarbij aan zaken als de organisatie van Actie Kerkbalans, ledenadministratie, onderhoud website, archivering en bijhouden verklaringen omtrent gedrag. In deze opzet ontbreken de cluster coördinatoren. Dat scheelt vier

bestuursfuncties. Het plan is dat de AKM en het dagelijks bestuur bij bepaalde zaken direct de betrokken werkgroepen zullen aanspreken en betrekken bij het overleg. Omgekeerd kunnen werkgroepen direct het dagelijks bestuur aanspreken. Met deze korte bestuurslijnen hopen we efficiënt en snel te kunnen werken. De tijd zal leren of dit goed gaat werken.

Wie al langer in De Regenboog meeloopt, kan bij dit plan zo maar het gevoel krijgen dat het weer meer wordt zoals het vroeger was. Een AKM die de geloofsgemeenschap bestuurt met op de achtergrond, noodzakelijk maar niet opvallend aanwezig het vicariaatsbestuur en de wijkkerkenraad. Alles wat ons gezamenlijk aangaat, direct samen in één keer bespreken en beslissen. Het vicariaatsbestuur heeft een aantal verantwoordelijkheden die het nodig maken een paar keer per jaar als zodanig te vergaderen. De wijkkerkenraad zal dit ook doen als er onderwerpen zijn die specifiek de PgL betreffen.

De hoop is dat we met deze afspraken komen tot een bestuur dat past bij de oecumenische eenheid van onze geloofsgemeenschap, dat slagvaardig kan samenwerken en dat de bestuurslast vermindert doordat minder mensen nodig zijn.

Peterhans van den Broek

V1 = voorzitter AKM, V2 = voorzitter Wijkkerkenraad, V3 = voorzitter Stichting Beheer, vV = vicevoorzitter Vicariaat. Pa = pastor, P1 = penningmeester AKM, P2 = penningmeester Vicariaat, S1 = secretaris AKM, S2 = secretaris Vicariaat, Vic = lid Vicariaat, Kr = kerkrentmeester, D = diaken, O = ouderling, W = werkgroep, a = activiteit, PgL = protestantse gemeente Leiden

Graag stel ik mijzelf even aan u voor!

Mijn naam is Ruth Schreuders, en sinds 1 juli 2020 ben ik als geestelijk verzorger verbonden aan verpleeghuis Overrhyn.

Ik volg Ellen Kruijt op, die met pensioen is gegaan, na ruim 10 jaar in Overrhyn als geestelijk verzorger te hebben gewerkt.

Als geestelijk verzorger ben ik er voor alle bewoners die behoefte hebben aan een gesprek of luisterend oor. Daarnaast organiseer ik voor de bewoners met de hulp van veel trouwe en betrokken vrijwilligers kerkdiensten, gespreksgroepen en themabijeenkomsten. Ook draag ik samen met een maatschappelijk werker, de zorg voor de mantelzorgers van onze bewoners.

Voor mij persoonlijk is het belangrijk om als geestelijk verzorger verbonden te zijn met een geloofsgemeenschap.

Zelf ben ik actief lid van de protestantse gemeente De Lichtkring in Alphen aan den Rijn. Het geloof is voor mij de bron waaruit ik werk. Het is de plek waar ik inspiratie opdoe, me gedragen weet, waar ik uit mag huilen en op mag laden. Voor mijn werk als geestelijk verzorger vind ik het belangrijk om een verbinding te zoeken met een kerk in de wijk van het verpleeghuis.

De Regenboog en het verpleeghuis Overrhyn nemen in de wijk een belangrijke plaats in. De veelkleurigheid van de Regenboog sprak mij erg aan. Vandaar mijn vraag aan de Regenboog gemeenschap of ik vanuit deze kerk een zegen mocht ontvangen voor mijn werk in Overrhyn. Op zondag 22 november ontving ik van pastor Willy Hoogendoorn en ds. Mirjam Buitenwerf een zegen. Het was een prachtige viering waarin we met zijn drieën voor mochten gaan.

De volgende woorden kreeg ik mee in de zegen die ik mocht ontvangen:

De Heer geve, dat jij tot zegen mag zijn voor de mensen om je heen, met de behoedzaamheid van zijn handen, met de glimlach van zijn mond, met de warmte van zijn hart, met de goedheid van zijn ogen met de vreugde van zijn geest met het geheim van zijn aanwezigheid bij jou, en bij de mensen om je heen.

Heel hartelijk bedankt voor het warme welkom, de prachtige dienst en de mooie zegen waarmee ik verder mag gaan in mijn werk.

Ruth Schreuders
Geestelijk verzorger Overrhyn.

De Regenboog en coronatijd

(Op verzoek van de redactie van het Bulletin geef ik hierbij een inblikje in de activiteiten van een corona coördinator.)
Op zaterdag 21 maart 2020 lees ik terug in mijn agenda: Regenboog, opname maken

voor zondag.

De intelligente lockdown heeft dan ook zijn schaduw geworpen over de activiteiten van onze geloofsgemeenschap. Alles is stilgelegd! Toch willen we iets doen en minimaal op zondag iets van een viering houden. In allerijl worden verschillende materialen verzameld om opnames te maken. Rieuwerd Buitenwerf heeft twee fotocamera's die dienst kunnen doen en waarmee we video-opnames kunnen maken. Ook twee microfoons en een mengpaneel en zo worden de eerste opnames gemaakt. Rieuwerd buigt zich over het geluid en ik bekommer mij om het videogedeelte. Ook vinden we zangers bereid om op zaterdag te zingen en de liederen die we kunnen gebruiken in een viering, op te nemen. We starten op zaterdagmorgen om 10 uur waarbij we de dienst, onder het genot van een kop koffie, met de pastores doornemen. Willy en Mirjam zijn vanaf het begin van die periode samen aanwezig om de viering gestalte te geven. De samenwerking is bijzonder plezierig. Voor alle betrokkenen een leerproces om voor een lege kerk toch te doen alsof de kerkzaal vol is. Maar na de opname is het geheel nog niet klaar. Daarna begint het editen en monteren in specifieke software om van de losse opnames een film te maken. Beelden

van verschillende camera's en geluid synchroniseren en waar mogelijk ook nog wat extra beelden toevoegen. Dit is overigens een unieke gelegenheid om ook attributen die door de meeste kerkgangers gewoonlijk niet gezien worden, nu voor het voetlicht te brengen. Rieuwerd heeft in het begin dit montagewerk gedaan, maar na een korte periode heb ik het overgenomen omdat het best wel veel tijd vergt. Zondagmorgen om 9:50 uur wordt de film vrijgegeven en kan iedereen via ons YouTube-kanaal een viering meebeleven. De situatie is op dat moment duidelijk, alles lag stil en dit is de enige mogelijkheid om toch een viering te houden. Met enige regelmaat wordt er via de digitale weg overleg gepleegd door het in die tussentijd opgerichte crisisteam.

Begin juni begint de berichtgeving zo hoopvol te worden dat er aan deze intelligente lockdown een einde zou kunnen komen. Vanuit de beheerscommissie is een actie gestart na te denken wat er na het opheffen van de lockdown zal moeten gaan gebeuren. De 1.5 m-maatregel zal in ieder geval gelden. Wat heeft dat voor consequenties voor ons gebouw en de activiteiten?

Samen met Wilbert Bots en onze beheerder Ronald van Heijningen zijn we, met als basis een stok van 1.5 m bezig geweest met het schuiven van tafels en stoelen. Het doel hiervan was om uit te vinden wat de mogelijkheden waren voor elke zaal. Dit heeft geresulteerd in een gebruikersprotocol voor ons Kerkelijk Centrum. Voor de herkenbaarheid hebben we dat ook een naam meegegeven: De Regenboog 1.5

Separaat aan deze activiteit is ook onderzocht hoe het was gesteld met de ventilatie van onze kerkzaal. Om te weten welk type ventilatoren er op het dak staan, is Ronald twee keer daadwerkelijk het dak opgeklommen om dat te achterhalen. Naspeuringen op het internet leverden voldoende gegevens op. We konden vaststellen dat onze ventilatoren op stand twee de lucht van de kerkzaal in een half uur volledig kunnen verversen. Door deze activiteiten en de daarmee opgedane kennis

was ik ineens ook corona coördinator. Dit overigens met mijn volledige instemming. Door de beheerscommissie is het besluit genomen om de kranen in de toiletruimtes uit veiligheidsoverweging te vervangen door een kraan met een sensor. Begin juli heb ik deze kranen gemonteerd en hiermee zijn aanraakmomenten tot een minimum beperkt.

Even terug naar mijn agenda: op 5 juli staat genoteerd "Viering in de Regenboog". Maar voordat we die viering kunnen houden, zijn er nog wel wat werkzaamheden te verrichten. We weten in ieder geval dat dit dan niet met het normale aantal mensen van voor de pandemie kan zijn. Het maximum wordt gesteld op 30 personen exclusief "Hulp". Het is inmiddels ook duidelijk dat er verrassend veel gekeken wordt naar onze digitale vieringen. Begin juni is dan ook het besluit genomen om naast de fysieke viering op zondag ook een livestream operationeel te maken. Dat betekende dat er apparatuur aangeschaft diende te worden om dit te kunnen realiseren. Een camera, laptop, software en de nodige bekabeling voor de connectie zijn aangeschaft en door mij gemonteerd. Best wel weer een uitdaging. En niet onbelangrijk, die camera en de software moeten elke dienst bediend worden om een goed resultaat via YouTube te kunnen tonen. Het betekent ook dat het rooster voor alle hulp die bij een viering noodzakelijk is, weer operationeel moet worden. Maar dan wel volgens het protocol van De Regenboog 1.5. Om niet in een uitputtend stuk tekst alles te moeten uitleggen, is er een filmpje gemaakt om te laten zien wat er van al deze mensen verwacht wordt. Registratie om de vieringen te kunnen bijwonen is verplicht. Overigens ook voor de andere activiteiten in het gebouw. Zingen is buiten de vieringen nog steeds niet toegestaan. In het crisisteam is besloten dat er tijdens de viering met maximaal 4 personen wordt gezongen. Het is best wel een spannend en tegelijkertijd ontroerend moment om mee te maken, die eerste viering na een paar maanden elke zaterdag opnames maken en monteren. Voor velen is het ook wel even wennen om weer samen te kunnen komen in deze behoorlijk aangepaste setting. Niet iedereen heeft daar direct gebruik van gemaakt. Naast de techniek van de livestream is in de viering ook het gebruik van de beamer weer in ere hersteld. Zo zijn de diensten in de zomervakantieperiode gehouden en belanden we aan het begin van een nieuw seizoen met als start de Regenboogzondag op 13 september. Inmiddels is wel duidelijk dat de registratie voor een viering een "blijvertje" zal worden. De

maatregelen zijn in die tussentijd wat versoepeld waardoor het maximale aantal van 30 losgelaten kan worden. In onze kerkzaal kunnen we op basis van de 1.5 m, 70 personen een plek bieden. Tenminste.... als we een goede indeling maken waarbij het ook van belang is om te weten of er twee of meer personen uit één gezin komen. Die mogen dan weer bij elkaar zitten. Vanuit de registratie is zichtbaar hoe die verdeling moet worden. Op basis daarvan heb ik de zaalindeling gemaakt en vooraf papieren op de stoelen in de kerkzaal gelegd. Ook durven we het gezien de weersomstandigheden aan om na de viering koffie te drinken met elkaar, maar dan wel buiten op het grasveld. Het is een mooie en

zonnige start van een nieuw seizoen. Optimisme is te bespeuren over de verdere invulling van de activiteiten die voorzichtig aan gepland zijn. Het loopt echter anders en het crisisteam is opnieuw genoodzaakt bij elkaar te komen om de maatregelen die op 28 september worden afgekondigd, te bespreken. Voor wat betreft de Regenboog, terug naar een maximale groepsgrootte van 30 personen.

Zingen is beperkt toegestaan voor koren, ook tot een maximum van 30 personen, in zigzag-opstelling. Dit laatste is dan weer van belang voor het wel of niet repeteren van ons Regenboogkoor. In die tussentijd is ook meer duidelijk geworden over het belang van ventilatie en het meten van CO2. Wat betreft de ventilatie hoeven we ons geen zorgen te maken. Om grip te krijgen op de CO2-waarde in de zalen is een meter aangeschaft. Om u

een indruk te geven: buitenlucht heeft een CO2-waarde van ongeveer 400. Kom je in de ruimte waar de waarde oploopt tot 800 of hoger, dan is het verstandig goed te ventileren om daarna weer gebruik te maken van de bewuste ruimte. Tijdens de Regenboogzondag is een maximumwaarde gemeten van 590. Ook daar hoeven we ons dus geen zorgen over te maken. Wat betreft de zalen en de ventilatie, alle raamroosters in de zalen en ook de ventilatoren zijn gecontroleerd en schoongemaakt.

Op 8 november staat er in mijn agenda: Dienst alleen via livestream. Dit naar aanleiding van weer een persconferentie op 3 november en dus ook weer een (ZOOM) bijeenkomst van het crisisteam. De maatregelen zijn weer verscherpt. De groepsgrootte is nu maximaal twee personen. Dit betekent dat alle activiteiten weer worden stilgelegd en de vieringen alleen via livestream te volgen zijn. Dit voor twee weken. Op het moment van schrijven hebben we de eerste viering weer achter de rug met een maximum van 30 personen. Zingen door amateurkoren is vanaf 18 november volledig verboden. Dit heeft ook weer consequenties voor het Regenboogkoor omdat de repetities niet hervat mogen worden. Hoe lang deze maatregelen blijven gelden, is absoluut nog niet duidelijk en sterk afhankelijk van het terugdringen van het welbekende virus.

Met dit schrijven heb ik een beetje willen aangeven dat het tijdens de hele periode niet stil is geweest. Ik heb mij zeker niet verveeld maar ben een aantal uitdagingen aangegaan. Mijn doel was en is om te proberen zoveel mogelijk contact te houden of een bijdrage te leveren zodat leden van onze geloofsgemeenschap contact kunnen hebben met elkaar. Het blijven beleven van de zondagse viering is daar een essentieel onderdeel van. Al die activiteiten heb ik overigens niet altijd alleen gedaan. De samenwerking met het crisisteam, Rieuwerd, Ronald en de beheerscommissie was en is in goede harmonie verlopen en met de nodige dosis humor. De laatste periode participeert het Beamteam ook in de bediening van de livestream zodat dat niet alleen op mijn schouders rust.

We zijn nog niet af van de 1,5 m en het virus is ook nog niet geheel onder controle. Mogelijk vereist dat ook weer nieuwe maatregelen. Ook dan zal ik me daar weer voor inzetten zolang dat mij gegeven is.

Jan Vis

In de kerktuin

U hebt misschien wel gezien dat de paadjes in de kerktuin zijn voorzien van een nieuw laagje houtsnippers. Wat u nog niet kunt zien, maar het tuinteam dat hard aan het werk geweest is voor zijn geestesoog al wel, is de bollenpracht die de kerktuin dit voorjaar zal zijn. We kregen van onze goede gever dit jaar niet de gebruikelijke tulpen, maar een hele kist met hyacinthen.

De Hyacinthus orientalis is familie van de Asperge! Voor mij een grote verrassing. Ik had het er niet aan afgezien. Een Christelijke notie vond ik niet bij de plant, die afkomstig is uit Irak en Syrië en rond 1600 via Turkije naar Nederland is

gekomen. Wel is er een Griekse mythe, die te mooi is om hem hier niet te vertellen. De Griekse oppergod Apollo werd verliefd op de beeldschone sportheld Hyakinthos. Maar complicatie: ook de god van de wind Zephyrus had een oogje op hem. Tijdens een wedstrijdje discusswerpen boog de discus van Apollo onder invloed van de wind af en trof Hyakinthos dodelijk. Op de plek des onheils bloeide vanaf die tijd de Hyacinth!

Ook van verscheidene gemeenteleden hebben we bollen in soorten en maten gekregen, waarvoor hartelijk dank. In de lente is onze kerktuin dus vast weer een bloemenzee en wat zal het dit voorjaar rond de Regenboog heerlijk geuren!

Heleen Gombert

Elke zondag een engel meer!

Doet u mee? Zet u elke zondag in de advent een engel neer voor uw raam? Wat zou het mooi zijn als er op weg naar kerstmis steeds meer engelen te zien waren in Leiden, en als de kinderen dan

op engelen-jacht zouden kunnen gaan, net zoals ze in de eerste lockdown in het voorjaar op berenjacht gingen!

Dit idee kwam op in het laatste overleg van de vijf predikanten in Leiden – ds. Mirjam Buitenwerf, ds. Ellis Ezinga, ds. Ton Jacobs, ds. René Venema en ondergetekende. We realiseren ons, dat het samen naar de kerk gaan in de advent en met kerstmis nog meer gemist wordt dan anders in coronatijd. Er horen zulke fijne liederen bij deze tijd. De sfeer is altijd zo bijzonder in deze periode, met de extra verlichting en de kerstbomen in de kerk. Nu zullen de meeste van ons advent en kerstmis thuis vieren, achter onze laptop of voor de televisie. Hoe zorgen we dan toch voor een gevoel van verbondenheid? Hoe kunnen we toch iets proeven van de sfeer van verwondering, die hoort bij deze tijd van het jaar? Misschien op deze manier: door ieder lid van onze kerk te vragen elke zondag in de advent een engel meer achter zijn of haar raam te zetten. Lopend of fietsend door de stad kun je dan de huizen herkennen van mede-gemeenteleden. Dat geeft een gevoel van verbondenheid. En misschien doen de burens wel mee. Hoe meer engelen, hoe meer verwondering en vreugde, op weg naar het feest van de menswording van God, de geboorte van Christus in ons midden, ook in 2020.

Namens alle predikanten, ds. Margreet Klokke

Kostte het driekwart jaar geleden tijd en moeite om bij verre vrienden op bezoek te gaan of hen thuis te ontvangen, sinds maart van dit jaar zijn er maatregelen die zowel het reizen ontmoedigen, als het aantal te ontvangen personen beperken. Dan is het fijn dat er burens zijn met wie ik goede contacten heb en die ik op straat spreek of bij wie ik even aanloop voor een kopje thee.

Drie jaar geleden ben ik van de Merenwijk naar Leiderdorp verhuisd. Ik woonde in een prachtige eengezinswoning met een tuintje voor en een grote tuin op het zuiden achter. Maar dat huis had drie verdiepingen die schoongemaakt moesten worden en de grote tuin met veel heggen vergde ook veel werk. De huurprijs van het huis liep behoorlijk op. Het was dus tijd om te verhuizen. Ik stond al ingeschreven bij de woningbouwvereniging. In ons digitale tijdperk vond ik elke week een e-mail met het woningaanbod in mijn mailbox. Mijn aandacht werd getrokken door een benedenwoning in Leiderdorp. Het maakt deel uit van een complex seniorenwoningen dat "De Does" heet. Mij viel een geheel gerenoveerde benedenwoning ten deel. Aan de voorkant is er uitzicht op een groot grasveld. In het midden staat een eerbiedwaardige boom waarom heen de gemeente een aantal bankjes heeft geplaatst en waarop het goed toeven is in de zon. Vanuit de woonkamer kijk ik op mijn prachtige terras van 6 bij 8 meter met daaraan grenzend een grasveld en een sloot. Deze grenzen aan de Gallaslaan. Daarover rijdt verkeer maar door de afstand tot mijn huis geeft dat geen hinder. Het fijne is dat als ik uit mijn raam kijk of op mijn terras zit ik me toch met het leven buiten verbonden kan voelen. Leiderdorp is niet zo ver van de Merenwijk. Daarom kon ik mijn contacten daar behouden en lid blijven van de oecumenische geloofsgemeenschap.

Nadat ik verhuisd was, heb ik een achttal burens uitgenodigd. Die ontmoeting viel in goede aarde. Als groepje spraken we af elke twee maanden een avondje te plannen voor een kopje koffie met wat lekkers en een borreltje met wat snackjes steeds bij iemand anders thuis. Corona heeft wat dat betreft roet in het eten gegooid. Op de tv was het eerste deel van de serie Hendrik Groen. Voor de grap vergeleken wij onszelf daar wel eens mee. Met dien verstande dat wij allemaal een eigen woning hebben, maar wel van gezelligheid houden.

Als je elkaar beter kent, is het gemakkelijker om hulp te vragen of om hand en spandiensten te verlenen als dat nodig is. Buurman Jaap is technisch en weet problemen met elektriciteit of de verwarming op te lossen. Ik zelf ben handig op de computer en kan goed brieven schrijven.

Toen we van onze huisbaas "Woonzorg" de servicekosten gepresenteerd kregen, bleek er iets niet te kloppen. Enkele burens van de "laagbouw" zoals het gedeelte heet waar wij wonen, kwamen voor een vergadering bijeen. Ik heb toen een brief opgesteld, met nog drie

andere punten van aandacht. De fout werd erkend en we ontvingen een teruggave van te veel gevorderde servicekosten. Ook haalden we een positief resultaat wat betreft de andere punten.

Een lid van ons groepje Lenie is dementerend. Ze loopt overdag buiten rond en kan soms haar huis niet meer vinden. We letten allemaal op haar. Ze heeft nu een kaart met adresgegevens van haar dochter en van enkele burens en zo is het toch mogelijk voor haar weer thuis te komen. Ze is graag bij mijn buurvrouw Jopie die een hartelijke gastvrouw is met veel geduld. Soms drinken we met ons drieën koffie maar omdat Lenie zich eenzaam voelt, belt ze elke dag bij Jopie aan. Het dementeren is een voortschrijdend proces. We hoorden dat de dochter van Lenie haar ingeschreven had in een verzorgingshuis bij haar in de buurt. Nu hebben we bericht gekregen dat er plaats is en dat Lenie ons gaat verlaten. Zij is de eerste van ons groepje. Gezien de leeftijd van enkele burens geldt zeker voor ons "Pluk de dag".

Frances Verhaar

Adventsactie 2020

Voldoende en gezond eten voor kinderen in Nicaragua

Wat is er aan de hand? Alhoewel de welvaart de laatste 10 jaar aanzienlijk is verbeterd, is 70% van de Midden- en Zuid-Amerikaanse plattelandsbevolking nog arm. Ondervoeding is een groot probleem. Door ziektes en ondervoeding behoren de cijfers van moeder- en kindersterfte tot het hoogste van Centraal Amerika. Palacagüina, waar de Adventsactie start is één van de armste en droogste gebieden in Nicaragua. Door de aanhoudende droogte kampen de gezinnen met een tekort aan voedsel. Akkers leveren niet meer genoeg

op om van te leven. 25% van de kinderen is ondervoed en heeft een groei- en ontwikkelingsachterstand. Door watergebrek groeit er te weinig gras om het vee te voeden. Het gevolg: Vee wordt verkocht, akkers verkleind en zo belanden de gezinnen in een negatieve spiraal.

Wat willen we bereiken? Het doel van dit project is om gezinnen in Palacagüina te leren hun moestuinen op een duurzame manier te bewerken. En hoe ze hun grond op langere termijn vruchtbaar houden. Zo willen we de cirkel van armoede en ondervoeding helpen doorbreken. De lokale non-profit organisatie Octupan voert dit project uit.

Hoe doen we dat? Het project komt ten goede aan 700 mensen uit 144 gezinnen. Zij krijgen training in duurzame landbouwtechnieken. Ieder gezin ontvangt een startpakket, dat bestaat uit schoffel, gieter en pikhouweel en zaden voor onder andere tomaten, uien, zoete aardappelen en wortels om zo hun eigen groenten te kweken. Verder ontvangen zij vouchers die ze in noodsituaties kunnen inwisselen voor voedselpakketten. Leerkrachten worden getraind om kinderen vertrouwd te maken met gezond eten en om ze te leren hoe ze schooltuinen kunnen aanleggen.

Alhoewel de 4 projecten van de Adventsactie allemaal onze steun nodig hebben met betrekking tot voedselzekerheid heeft de MOV

HH. Petrus en Paulus voor Nicaragua gekozen, omdat dit werelddeel zwaar getroffen wordt en de voedselzekerheid vooral voor kinderen belangrijk is. Zij zijn de toekomst voor Nicaragua. Wij vragen u dit project te steunen door bij de plaatselijke kerk(deur) collecte uw bijdrage te geven of door uw gift te storten op

NL89 INGB 0653 1000 00
t.n.v. Adventsactie – Den Haag.
Werkgroep MOV/Diaconie 'De Goede Herder'

Diaconale info vanuit De Bakkerij

Laat ze niet vallen!

Dit jaar staat het Diaconaal Weekend in het teken van ongedocumenteerden in onze stad. Migranten zonder verblijfsvergunning zijn vanwege hun kwetsbare positie een makkelijke prooi voor uitbuiting door malafide werkgevers, huisjesmelkers of mensenhandelaren en hebben het zeker in coronatijd zwaar te verduren.

Mensen zonder verblijfsdocument zijn ontheemd, hebben geen thuis, hebben een onveilige woonplek, spreken vaak de taal niet van het land waar zij verblijven, hebben geen sociale zekerheid, geen toekomst en geen enkel recht op inkomen.

Het werk van decennia de nek omgedraaid

Op 1 mei van dit jaar, midden in de eerste coronagolf, besloot wethouder Marleen Damen dat de Bed, Bad en Broodopvang (BBB) voor ongedocumenteerden in Leiden voortijdig gesloten moest worden. De laatste bewoners van de BBB werden verwezen naar een landelijke voorziening in Rotterdam en als ze dat niet wilden, was het hun eigen keus.

Half september liet de voorzitter van STUV, de Leidse Stichting voor Uitgeprocedeerde Vluchtelingen, die ook de BBB Leiden beheerde, weten dat deze organisatie per 1 januari 2021 na 22 jaar haar werkzaamheden zal beëindigen. Zij kunnen zich niet vinden in de sluiting van de zogeheten perspectiefwoningen en de nieuwe taakstelling van de gemeente om alleen nog dienst te doen

als een juridisch loket voor ongedocumenteerden.

Daarmee is in enkele maanden tijd het belangrijkste deel van de structurele hulpverlening aan ongedocumenteerden, die we in de afgelopen decennia in onze stad, met name ook vanuit De Bakkerij hebben opgebouwd, vakkundig de nek omgedraaid.

Falend beleid

Het stadsbestuur van Leiden, dat er prat op gaat de Stad van Vluchtelingen te zijn en elf jaar geleden nog als eerste stad in ons land het Charter for Compassion tekende, laat juist de meest kwetsbare groep onder de vluchtelingen als een baksteen vallen. Inmiddels zijn de eerste oud-BBB-ers, die zich op advies van de gemeente Leiden in Rotterdam gemeld hadden, alweer teruggekeerd. Hun verblijf van zes maanden daar zat erop. Niets gewonnen en alles verloren, zelfs het dak boven hun hoofd. Enkele ambtenaren leggen, als het meezit, nog wat noodverbandjes in de vorm van een tijdelijk onderdak. Ondertussen is het oude netwerk aan diggelen, moet de medische en psychische ondersteuning weer opnieuw worden opgestart en zijn mensen ongelofelijk aangetast in hun bestaanszekerheid.

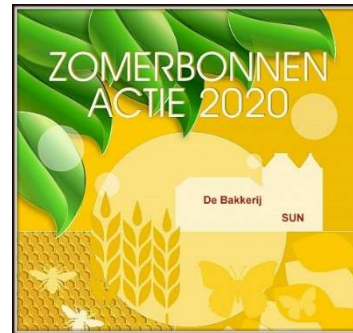
In de afgelopen maanden heeft De Bakkerij samen met partnerorganisaties, zoals De Fabel van de Illegaal, stichting GIL (Gezondheidszorg Illegalen Leiden) en de Volle Evangelie Gemeente Oegstgeest, oud-BBB-bewoners en andere ongedocumenteerden extra ondersteuning geboden. Er is een speciaal noodfonds (LOF, Leids Ongedocumenteerden Fonds) ingericht en een actiecomité (COOL, Comité Opvang Ongedocumenteerden Leiden) van start gegaan om de belangen te behartigen van ongedocumenteerden in onze stad.

Update zomerbonnen

Eind juni maakten we de eerste resultaten bekend van de Zomerbonnenactie van dit jaar. Die gaven al een behoorlijke stijging te zien van het aantal aanvragen dat op dat moment binnen was. Nu ook de laatste aanvragen

verwerkt zijn, blijkt dat we dit jaar geconfronteerd zijn met een stijging van ruim 40%! Een stijging die we zelfs tijdens de bankencrisis niet hebben meegemaakt.

Zomerbonnen worden, zoals u weet, verstrekt aan huishoudens in Leiden e.o. die door omstandigheden moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen.

Het betreft gezinnen die op of onder de armoedegrens leven en door erkende hulpverlenende organisaties worden aangemeld. Ieder huishouden ontvangt één boodschappenbon van € 10 en voor ieder gezinslid komt er vervolgens nog een bon bij. De Diaconie Protestantse gemeente Leiden en de RK Diaconie Leiden hebben samen met SUN Leiden dit jaar dus veel meer bonnen uitgegeven dan we op basis van onze ervaring in voorgaande jaren dachten nodig te hebben. Op het laatste moment konden wij gelukkig nog een beroep doen op aanvullende fondsen om de enorme stijging van het aantal aanvragen dit jaar nog te kunnen honoreren.

Dit jaar meldden uiteindelijk 49 hulpverlenende instanties in de regio Leiden 1370 huishoudens aan (387 meer huishoudens dan in 2019). Deze huishoudens bestonden uit 591 alleenstaanden, 115 huishoudens bestaande uit twee of meer volwassenen, 377 alleenstaanden met kind(-eren) en 287 gezinnen met kind(-eren). In totaal zijn met deze actie 4.650 boodschappenbonnen ter waarde van € 10 uitgereikt. Dat is ruim 1.300 bonnen meer dan in 2019.

Wij hadden dit jaar een totaalbedrag begroot van € 33.000, maar uiteindelijk hadden we € 46.500 nodig om aan alle aanvragen te kunnen voldoen. Een ongekennde toename van ruim 40% in één jaar tijd, die uiteraard samenhangt met de gevolgen van de coronacrisis, maar waarschijnlijk ook het gevolg is van de afschaffing van de declaratieregeling binnen het minimabeleid van de gemeente Leiden.

Heel veel dank voor uw steun en bijdrage!

Terugblik op 2020 van ons werk in de Fundacion Ruach, Juigalpa, Nicaragua

Na een mooie start van het geregeld ontvangen van nieuwe bezoekers (die ons hadden ontdekt in december, de maand van de barmhartigheid) en een goed voortzetten van ons werk in het gemeenschapshuis met onze huisgenoten met een intellectuele beperking en de workshop waar mensen met intellectuele beperkingen een middagprogramma hebben, begon het coronavirus in maart roet in het eten te gooien. We kozen voor een vrijwillige lockdown en bepaalde een mate van zelfisolatie, omdat de overheid geen info gaf en/of maatregelen afkondigde. Integendeel, de regering negeerde de ernst van de situatie. De officiële cijfers die het Ministerie van Volksgezondheid gaf over de aantallen overledenen waren onbeduidend, in verhouding tot het aantal dat de onafhankelijke medische organisaties publiceerden. Van maart tot nu: 150 (regering) t.o.v. 7500 (onafhankelijken). Veel mensen hoorden echter de andere verhalen van hun geïmmigreerde familieleden met name in Spanje, Italië en de VS en kozen hun eigen voorzorgsmaatregelen. Ook wij. Dus vanaf maart, konden we niet meer de Juigalpeesche bevolking bij ons werk betrekken zoals we voordien deden. Het belemmerde ons bij ons doel en essentieel onderdeel van onze missie: 'het creëren van goodwill' door ons outreach-werk. Met als gevolg:

- dat we eens per week niet meer naar de lokale televisiezender zijn geweest, om over ons werk te vertellen en onszelf dus niet meer onder de aandacht konden brengen.
- dat we geen bezoekers meer konden uitnodigen om kennis te maken met het gemeenschapshuis en ons werk; we ontvingen

natuurlijk daardoor minder donaties in geld of producten.

- Ook hebben we de kleine groep maandelijkse peetvaders/moeders niet bezocht om hun steun (kleine geldbedragen) te ontvangen.
- de huisgenoten kregen geen bezoek meer van hun (al oudere) moeders/tante.
- cancelen van de zwemtherapie, het twee wekelijkse kerkbezoek van Manuel en het uitstellen van tandartsbezoeken.
- Als bewegings-alternatief introduceerden we 'dansen' in het wekelijkse programma. Dit werd zeer populair en is nu een vast onderdeel in het huis. Er wordt nu bijzonder goed geswingd op de muziek van Shakira en Dimension Costeña.

In juni en juli werd de situatie ernstiger en raakten ziekenhuizen overvol met coronapatiënten. En vonden er in de nacht begrafenissen plaats. De regering moest in bepaalde mate toegeven dat mondkapjes dragen belangrijk was...

- We sloten de workshop in juni.
- Onder het personeel hadden we mogelijk enkele (lichte) gevallen van het coronavirus, maar in Nicaragua kon daar niet op getest worden (beleid van de regering). We gaven hen uit voorzorg twee weken vrij, en werkten dus een tijdje met onderbezetting. Maar er was goed teamwork! Twee leden van het bestuur en de boekhoudster werden erg ziek.

Op het corona-front in Nicaragua heerst de afgelopen maanden relatieve rust. Er zijn weinig nieuwe gevallen van coronabesmettingen bekend. Voor ons betekent dit dat in oktober, na een half jaar uitstel:

- We onze wekelijkse oefeningen in het zwembad van een restaurant opnieuw starten met de kernleden van onze gemeenschap. We gaan er 's ochtends vroeg met privévervoer naar toe, als er vrijwel geen mensen in het zwembad zijn. Iedereen geniet ervan!

-De workshop is heropend met alleen leden van het gemeenschapshuis en een deelnemer die in de buurt woont. Een eerste stap, wachtend dat we de tweede stap kunnen zetten: opening voor al onze deelnemers. Tot nu toe houden we het virus buiten de deur, maar we blijven zeer alert op de mogelijkheid van een tweede golf.

Nicaragua, onze context

Het land als geheel doet het niet zo goed: de armoede neemt toe door hogere werkloosheid, meer belastingen en stijgende prijzen; een hogere mate van onderdrukking bij politiek afwijkende meningen en toenemende censuur. Twee orkanen (ETA en IOTA) die dezelfde weg over noord Nicaragua namen, met alle ellende van dien voor dat deel van de bevolking. Wij kwamen er met restverschijnselen van af.

Tot slot

Toch hebben we ook veel momenten gehad van vieren: verjaardagen; afscheid vanwege een zwangerschap bij een collega; tijdelijke opname van een nieuwe bewoner Rommel; omdat iemand ons iets lekkers stuurde, of een middagmaal; of geld voor ons inzamelde zodat we in december een dagje naar het strand kunnen!

Astrid Delleman

We voelen ons dankbaar en gezegend, voor wat op onze weg kwam, ons sterker en mooier maakte. Dankbaar ook voor uw meelevens, in gebed en financieel. Samen kunnen we een verschil maken! Hopelijk tot in 2021!

Afwijking

Dat is althans de meest neutrale term die ik kan bedenken voor iets dat ik heb. Geen enge ziekte (u hoeft na de corona om die reden geen 1,5 meter afstand te houden), geen maatschappelijk ongewenst gedrag (voor zover ik kan nagaan), nee, een aandoening waar veel organisten last van hebben. Het openbaart zich op de meest vreemde momenten en het is niet te negeren. Het kan voorkomen op het moment dat je op tv een kerkdienst ziet, je langs een kerkgebouw rijdt,

een cd-recensie leest of zoals de aanleiding van deze bijdrage....je een boek leest.

Ter volledigheid voor diegenen die niet meer weten wat dat is: 'Een boek bestaat uit meerdere bladzijden met tekst die zijn samengebonden tot één geheel' (bron: www.encyclo.nl). Er staat ook toegevoegd dat degene die een boek schrijft, een schrijver of auteur wordt genoemd en er vaak geld mee verdient. Bij deze worden mijn columns gepromoveerd tot 'boek'...

Maar ik kreeg vorig jaar een boek, 'De nachtstemmer' van Maarten 't Hart, en die heb ik inmiddels gelezen. Mijn allereerste boek voor mijn leeslijst op de middelbare school was ook van hem, het heeft een zodanige verpletterende indruk achtergelaten dat ik echt niet meer weet waar dat over ging. Maar als puber lees je dergelijke romans toch anders dan nu, dus helemaal representatief is mijn constatering niet meer. Ook lees ik bijna alleen maar het genre actiethrillers / detectives, dus de nachtstemmer is een vreemde eend in de bijt. Ik bijt overigens graag in een eend(enborst), maar dat is teveel off-topic.

Anyway, het verhaal gaat over een orgelstemmer die een beroemd orgel van de orgelbouwer Garrels stemt in een Zuid-Hollands stadje, welke plaatsnaam in het boek niet wordt genoemd. Voor degenen die alle vele overduidelijke hints in het boek niet hebben begrepen, het gaat om Maassluis. Zelfs de voornaam van de organist van de Grote Kerk (in het boek) is dezelfde van de huidige organist (die ik toevallig ken) en ik heb zelfs een keer op het Garrels-orgel gespeeld, erg gaaf!

De 'nachtstemmer' krijgt ook het verzoek om in een nabije kerk het 'Siefert-orgel' te stemmen. En zie daar, ik ken het orgel van foto's, maar wat is nu de 'afwijking'? Je wilt gewoon per direct weten wat de dispositie is, ofwel: welke klankkleuren bevinden zich op dat orgel? Dat gebeurt er met organisten, die willen dat gewoon weten. Historie van het kerkgebouw? Niet interessant. Liggen er beroemde mensen begraven? Niet relevant. Unieke architectuur? Who cares. Eerst de gegevens van het orgel. Zo herken je de organist(e) overigens ook: als u iemand een kerk binnen ziet lopen die zich direct omdraait en omhoog kijkt? 100% score.

Het internet is heel handig, met name www.orgbase.nl. De beheerder verzamelt disposities en maakt die gratis

toegankelijk. Ik wist dat dat Siefert-orgel op twee verschillende plekken staat opgesteld (ter weerszijden van de kansel, hetgeen het overstemmen van de predikant vereenvoudigt) en drie klavieren heeft (dat is ook een afwijking, ik weet van veel orgels vrij veel details en bijzonderheden). Maar ik heb direct de dispositie gecheckt en daarna lees je gewoon verder.

Via deze site heb ik veel Forster & Andrews-orgels gevonden. Ik ben nog steeds benieuwd of ons orgel nog ergens een zusje heeft, even groot, zelfde registers, zelfde uiterlijk. Qua uiterlijk is er een klein aantal die aardig in de buurt komt, qua dispositie heb ik nog geen geheel gelijke kunnen vinden. Dat wil niet zeggen dat er geen is, maar eens in de zoveel tijd ga ik op internetjacht om te kijken of het bestaat. Ik schreef al eerder dat elk orgel anders is (dat maakt orgelspelen zo leuk), en dat lijkt te kloppen.

In het boek worden regelmatig orgeltechnische zaken beschreven en die zijn heel herkenbaar, dat maakt het boek wel lezenswaardig. Maar wij organisten weten het altijd beter hè, dat is geen afwijking, dat is gewoon een feit. Dus de quizvraag van vandaag, zie pagina 184, 2e alinea, 2e regel: wat klopt er niet? De oplossing is te vinden via de eerdergenoemde website. En in een volgende bijdrage zal ik het allemaal uitleggen!

Frank Ressler

Samen thuis Kinderkerst kijken

Vieringen van de Oecumenische Geloofsgemeenschap in De Regenboog

Datum	Bijzonderheden*	Voorgangers	Inzameling 2^e mandje
13-12	3 ^e Advent	Ds. M. Buitenwerf	PGL
17-12	19.00 u Eucharistie	Pst. D. Langerhuizen.	
20-12	4 ^e Advent	Pw. W. Hoogendoorn	RK Vicariaat
24-12	18.00 uur kinderkerstfeest alleen digitaal	Ds. M. Buitenwerf	Kerk in Actie Kinderen in de knel
24-12	21.30 uur kerstnachtdienst alleen digitaal	Pw. W. Hoogendoorn + Ds. M. Buitenwerf	RK bisschoppelijke adventsactie
25-12	10.00 uur kerstdienst alleen digitaal	Ds. M. Buitenwerf + Pw. W. Hoogendoorn	Zomerbonnen Bakkerij
27-12		Leden geloofsgemeenschap	PGL
03-01	Epifanie	Pw. W. Hoogendoorn	RK Vicariaat
10-01	Doop van de Heer	Ds. H. Schouten	PGL
17-01	Week van gebed voor de eenheid Viering jodendom	Pw. W. Hoogendoorn + Ds. M. Buitenwerf	Diaconie/De Bakkerij
21-01	19.00 u Eucharistie	Pst. D. Langerhuizen	
24-01		Leden geloofsgemeenschap	PKN Missionair werk - Een kerk van betekenis
31-01	Maria Lichtmis Opdracht van de Heer	Pw. W. Hoogendoorn	PGL

*Omdat er vanwege de coronamaatregelen nog veel niet duidelijk is, ontbreken in het rooster gegevens over de Viering van de Maaltijd en medewerking van het Regenboogkoor.

Alle zondagse vieringen beginnen om **10.00 uur**. Voor de allerkleinsten is er crèche. Voor kinderen van 4-12 jaar is er kindernevendienst.

Wij willen doopouders vragen vroegtijdig contact op te nemen met de voorganger in verband met een (gezamenlijk) voorbereidingsgesprek.

Neem contact op met Gerben Wessels (tel. 5899680) voor informatie over de jongerenvieringen.